

Lokallagsledere

Vår saksbehandler
Harald Velsand
22 05 45 56

Vår dato
21.03.2013
Deres dato

Vår referanse
12/01348-1
Deres referanse

Informasjonsplakater – Her dyrkes...

Gjennom informasjonsplakater, der folk ferdes til fots, ønsker vi å nå fram med budskapet om betydningen av norsk landbruk, å ta vare på arealene og hva matjord brukes til. Vi vil øke respekten for det som vokser og bevisstheten om økt matproduksjon.

Hva kan vi gjøre?

Vi vil at **lokallag og enkeltbønder** setter opp enkle informasjonsplakater der folk ferdes. De fleste som skal på ut tur i utmark, i skogen, på turstier osv, går langs jorder og åkerkanter, gjennom gårdstun og på driftsveier og skogsbilveier. Mange på joggetur løper på stier langs jorder. Folk som går tur er gjerne opptatt av grønne verdier, lokal matproduksjon og miljøspørsmål. Noen er også rett og slett nyskjerrig på hva de ser på et jorde.

Vi ønsker å begynne med dette nå i vår og at plakatenes står ute hele vekstsesongen. **Alle bønder kan gjøre en informasjonsjobb.**

Norges Bondelag **har laget et sett med plakater** som forteller om hva jordene og arealene brukes til.

Hvordan er plakatenes?

På plakatenes er det informasjon om

- hva de ser på jorden foran seg – hvilke vekster eller dyr
- mer om den aktuelle produksjonen
- litt om landbruk i Norge, kulturlandskap, klima, osv.

Vi har laget plakater for hovedproduksjonene som korn, mjølkekyr, grasdyrking, utmarksbeite, poteter og frukt. Plakatenes finns på begge målføre. Mindre opplag for andre produksjoner kan lages, og vi tar gjerne imot innspill til innhold/tekst. Forslag kan sendes: Elin.Marie.Stabbetorp@bondelaget.no

Plakatenes er laget i et sterkt plastmateriale og tåler vær og vind. Størrelsen er litt større enn A3, dvs 45x32 cm.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 9354 Grønland 0135 OSLO	Besøksadresse: Landbrukets Hus, Schweigaardsgate 34 C 0191 OSLO	Telefon: 22 05 45 00	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no
Norges Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto:: 8101.05. 91392	Internett: www.bondelaget.no

Vår dato
21.03.2013

Vår referanse
12/01348-1

Hvordan?

Plakater bestilles fra nettbutikken i Norges Bondelag. Alle, både lokallag og enkeltbønder kan bestille slike plakater. Der er fint om lokallaget kan gjøre en vurdering av hvor det er spesielt godt egnet å sette opp slike plakater. Plakatene er gratis.

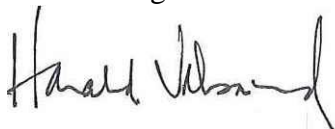
Vi vil gjerne ha bestillinger så raskt som mulig, slik at vi kan beregne hvor mange plakater som skal lages. **Bestill helst innen 10. april.** Vi legger opp til at plakatene er ferdig til utsending ca 20. april.

Lokallag og bønder må sjøl montere plakatene på plater som settes opp på stolper eller staur. Gjør gjerne dette ordentlig, slik at det ser bra ut. Tips: Bruk vannfast plate og skråskjær stolpen.

Nedenfor er eksempel på plakat om potetdyrking. De andre plakatene kan du se i varegruppe [Plakater](#) i nettbutikken.

(<http://www.bondelaget.no/plakater/category2792.html>)

Med vennlig hilsen

Harald Velsand

Her dyrkes poteter

Potet brukes til middagspotet, chips, pommes frites, potetmos, akevitt og vodka. Men visste du at stivelsen i en del gelégodter også kommer fra potet?

Potetens kvalitet kan styres ved å velge riktig sort, jordart, dyrkingsmetoder, høsteteknikk og lagringsmetoder. Poteter med høyt tørrstoffinnhold, som mandelpotet, er gjerne smakfulle, men koker lettere i stykker enn poteter med lavere tørrstoffinnhold.

Fra "øynene" på poteten vokser det ut røtter og blader til en ny potetplante. Den første tida får de små potetplantene vann og næringsstoffer fra settepoteten (morpoteten).

- I gjennomsnitt høster man ca 2,5 kg poteter per kvadratmeter på en potetåker i Norge. Sammenlignet med korn er dette seks ganger så mye målt i kg
- En stor utfordring i potetproduksjonen er plantesjukdommen tørråte som kan ødelegge avtanga. Tørråte var en av årsakene til hungersnød i Irland midt på 1800- tallet.

Verdt å vite:

- Av alt vi spiser, produseres under halvparten i Norge. Vi er sårbare fordi vi er avhengig av import av korn til mat og fôr, samt grønnsaker og frukt
- Bare 3 % av Norges areal er dyrka mark. Det er 1,6 dekar per innbygger, mens det på verdensbasis er 2,7 dekar pr innbygger (1 dekar er 10 x 100 m = 1000 m²)
- Norsk klima gir god plantehelse og mindre behov for plantevernmidler. Store avstander mellom fjøsene gir god dyrehold med lite sykdomssmitte
- Matproduksjonen gir åpne kulturlandskap, biologisk mangfold, spredt bosetting og arbeidsplasser over hele landet.

God tur!
Hilsen Norges Bondelag
- Vi lager maten din!

NORGES BONDELAG

